

Vraag nr. 117
van 9 februari 2001
van de heer PATRICK LACHAERT

Kluizendok Gent – Omlegging spoorlijn 55

De vertraging bij de omlegging van de goederen-spoorlijn Wondelgem-Zelzate rond het in aanleg zijnde Kluizendok in de Gentse haven heeft heel wat kwaad bloed gezet in Gentse havenkringen. Dikwijls wordt daarbij met de vinger gewezen naar de NMBS. Een aantal investeerders zou daardoor zijn plannen voor grondinname en investeringen in de haven "nog" niet kunnen realiseren, wat een trafiekderving en een verlies aan inkomsten voor het Havenbestuur inhoudt.

Onlangs kwam deze problematiek opnieuw in de pers.

De NMBS stelde bij monde van de heer ir. André Martens dat de omlegging van spoorlijn 55 moet gebeuren op initiatief van en door het Vlaams Gewest, dat daartoe op 19 maart 1999 een overeenkomst heeft afgesloten met de NMBS.

Deze overeenkomst bepaalt dat de NMBS, in opdracht van het Vlaams Gewest, instaat voor de aanleg van de sporen, seininrichting en signalisatie van de overwegen. Alle werken die daaraan voorafgaan, moeten eerst worden uitgevoerd door het Vlaams Gewest zelf : de MER-procedure (milieu-effectrapport) het verleggen van de terreinen, het aanvragen van de bouwvergunning, de aanleg van een nieuwe spoorbedding en het bouwen van de nodige kunstwerken.

De MER-studie werd op 23 juli 1999 conform verklaard en de bouwvergunning werd na een lange procedure pas op 23 augustus 2000 verkregen. Ondertussen liet de NV Aswebo weten niet meer geïnteresseerd te zijn in het uitvoeren van de toegewezen werken en is de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) verplicht een nieuwe aanbesteding uit te schrijven.

Wat de NMBS betreft : reeds meer dan anderhalf jaar is het dossier voor de aanleg van de sporen aanbestedingsklaar. Rekening houdende met de geldigheidstermijn van de aanbesteding, wordt er voor het starten van de aanbestedingsprocedure gewacht op de aanvang van de voorafgaande werken door het Vlaams Gewest. Deze worden nu gepland voor eind mei 2001.

1. Dient er inderdaad een nieuwe aanbesteding door AWZ te worden uitgeschreven ?

2. Vangen de voorafgaande werken eind mei 2001 aan ?

Is het Vlaams Gewest verantwoordelijk voor de vertragingen bij de omlegging van de goederen-spoorlijn ?

Antwoord

1. Op 26 november 1998 is mijn administratie overgegaan tot de openbare aanbesteding van de werken voor de omlegging van de lijn 55. De laagste regelmatige inschrijving werd ingediend door de NV Aswebo in Drongen-Gent.

Door het uitblijven van een bouwvergunning en de noodzakelijke onteigeningen werd de opdracht niet betekend aan de aannemer en werd de laagste inschrijver regelmatig gevraagd om de geldigheidsduur van zijn offerte te verlengen. Op 28 februari 2000 liet de NV Aswebo weten af te zien van de uitvoering van bovenvermelde werken.

Op 28 april 2000 werd alsnog de tweede gerangschikte gevraagd om de geldigheidsduur van de offerte onvoorwaardelijk te handhaven. Op 16 mei 2000 liet ook hij weten zijn inschrijvingsprijs niet te kunnen aanhouden.

Hoofdzakelijk door het feit dat de omstandigheden van uitvoering ondertussen gewijzigd waren en dat de laagste twee inschrijvers hun inschrijvingsprijs niet handhaafden, werd geopteerd voor een heraanbesteding.

Voor de uitvoering van de werken, namelijk de aanleg van de spoorwegzate, was in het oorspronkelijke bestek opgenomen dat de aannemer het zand diende te leveren. Alhoewel er op de locatie van het Kluizendokcomplex zand aanwezig is, kon de aanbestedende overheid geen zand ter beschikking stellen omdat alle terreinen waar het kon worden genomen, toebehoren aan het Havenbedrijf Gent en het Havenbedrijf een zandwinning via een openbare aanbesteding had gegund. Het Havenbedrijf kon in het kader van de uitvoering van de werken voor de lijn 55 geen bijkomende zandwinning toestaan, zo niet zou dit tot belangrijke juridische complicaties hebben kunnen leiden.

Het contract voor de zandwinning is echter verlopen sinds augustus 2000, zodat in het nieuwe bestek kan worden opgenomen dat zand ter beschikking wordt gesteld van de inschrijver, te

winnen in het toekomstige insteeddok van het Kluizendokcomplex. Dit betekent niet alleen een te verwachten besparing op de in aanbesteding te geven werken, het betekent ook dat 210.000 m³ zand later niet meer moet gebaggerd en gestort worden, wat uiteraard een bijkomend financieel voordeel oplevert voor het Vlaams Gewest. Het is aangewezen zoveel mogelijk zand van de toekomstige Kluizendoksite te herbestemmen, aangezien de totale grondbalans een ruim overschot van grondspecie aan geeft.

2. Het dossier voor heraanbesteding van de werken werd in de loop van de maand januari 2001 aanbestedingsklaar gemaakt. Dit dossier wordt mij eerstdaags voorgelegd voor akkoord tot aanbesteding. Rekening houdende met de publicatietermijn voor de aanbesteding en met de termijnen voor goedkeuring van het dossier, is de datum van het aanvangsbevel van de werken veeleer midden juni 2001 dan eind mei te verwachten.
3. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt hieronder een overzicht van de stappen die in dit dossier werden gezet.

31.08.1998	De aanbestedingsdocumenten zijn ondertekend door de bevoegde personen bij de NMBS
03.09.1998	Aanbesteding MER
26.11.1998	Aanbesteding van de werken voor de aanleg van de zate
19.03.1999	De overeenkomst tussen NMBS en Vlaams Gewest wordt getekend
19.05.1999	Onteigeningsdocumenten worden overgezonden door de afdeling Bovenschelde
09.07.1999	De Vlaamse minister van Begroting deelt mee dat, gelet op de budgettaire impact, het onteigeningsdossier niet als een lopende zaak kan worden behandeld en stuurt het dossier terug
23.07.1999	Conformverklaring van het MER
20.08.1999	Bouwvergunning wordt ingediend
26.08.1999	Onteigeningsdocumenten worden voor de tweede maal overgezonden
28.09.1999	Adviesvraag aan de minister van Begroting
18.01.2000	Akkoord minister van Begroting in verband met de budgettaire impact van de onteigeningsplannen
08.02.2000	Het onteigeningsbesluit wordt ondertekend

17.02.2000	Het Eerste Comité tot Aankoop wordt gevraagd dringend te willen overgaan tot verwerving van de gronden
24.02.2000	Alle eigenaars van gronden worden aangeschreven
28.02.2000	De aannemer ziet af van de uitvoering van de werken
16.08.2000	Vergadering met het Eerste Comité van Aankoop om de verwerving van de gronden te activeren
23.08.2000	De bouwvergunning wordt verkregen
31.10.2000	Het Havenbedrijf bezorgt een plan met een afgebakende zone voor winning van zand
15.01.2001	Milieutechnisch onderzoek van de te vergraven gronden
30.01.2001	Het aanbestedingsdossier voor heraanbesteding wordt ingediend

Uit bovengenoemd dossierverloop blijkt de bezorgdheid van zowel het Vlaams Gewest als het Havenbedrijf om de reeds opgehoogde terreinen zo snel mogelijk exploitatierijp te maken. Hierdoor ontstonden op cumulatieve wijze vertragingen. De afstemming van een aantal randvoorwaarden op de aanbesteding kan niet worden ingevuld. De verwachting was dat het verkrijgen van de bouwvergunning en het verwerven van de terreinen minder tijd zouden in beslag nemen.

Daarenboven is het gehele dossierverloop gekoppeld aan de overeenkomst tussen het Vlaams Gewest en de NMBS, waarin de rechten en de plichten van beide partijen worden beschreven. Het afsluiten van de overeenkomst werd vertraagd door de toen aan de gang zijnde besprekingen omtrent een nieuwe algemene overeenkomst tussen het Vlaams Gewest en de NMBS.

De overeenkomst bepaalt dat het Vlaams Gewest dient in te staan voor de verwerving van de gronden. Deze overeenkomst diende aldus eerst ondertekend te zijn, teneinde een juridische basis te hebben voor de onteigeningen. Deze onteigeningen worden uitgevoerd door het Eerste Comité van Aankoop, Ministerie van Financiën van de federale overheid. Met het Comité werden de nodige afspraken gemaakt om de gronden ter beschikking te hebben op het ogenblik van de aanvang van de werken.

Ook het verkrijgen van de bouwvergunningen heeft enige tijd gevergd, enerzijds vanwege de

toetsing van het project aan het gehele ROM-project voor de Gentse Kanaalzone, en anderzijds vanwege het in werking treden van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening.
(ROM : ruimtelijke ordening en milieu – red.)